

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
Slovenian Forestry Institute
Večna pot 2, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel: + 386 01 200 78 00 / fax: + 386 01 257 35 89

Poročevalska, diagnostična in prognostična služba za varstvo gozdov
Gozdarski inštitut Slovenije in Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, BF
Večna pot 2
1000 Ljubljana

V Ljubljani, 31. 8. 2009

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Nazarje
Vodja gojenja OE Nazarje Marijan Denša
Savinjska cesta 4
3331 Nazarje

Osip smrekovih iglic prizadel smreke na področju Nazarij

Dne 8.6.2009 ste nas obvestili o poškodbah smrekovega mladja oziroma gošče, ki je del sestoja v obnovi v gospodarski enoti Nazarje, oddelek 230. V obvestilu ste zapisali, da je prizadet šop dreves, simptomi pa so obarvanost oziroma ožig iglic. Obvestilu ste priložili tudi vzorec prizadetih smrekovih vejic.

Lanskoletne iglice na priloženih vejicah so bile odmrle in rjavo obarvane (slika 1). Na njih smo odkrili tako nesporna kot tudi spolna trosišča glive *Lirula macrospora* (R. Hartig) Darker, ki je povzročiteljica osipa smrekovih iglic. Gliva spomladi okužuje letošnje lahko pa tudi lanskoletne iglice, ki po okužbi sprva porumenijo in kasneje porjavijo. Na odmrlih iglicah se sprva razvijejo piknidiji anamorfa *Hypodermina hartigii* Hilitz, ki so v obliki mehurčkov (slika 2). Piknidiji vsebujejo veliko število $2,5 - 3,5 \times 1,5 - 2,5$ μm velikih konidijev, ki pa za širjenje bolezni nimajo pomena (imajo funkcijo spermacijev). Kasneje, odvisno od vremenskih razmer, se na iglicah razvijejo tudi podolgovata, več mm dolga spolna trosišča - histeroteciji (slika 3), ki so sprva rjave kasneje pa črne barve. V njih nastajajo aski (slika 4) z nitastimi askosporami, ki spomladi ponovno povzročajo nove okužbe.

Značilni simptom okužbe z glivo *Lirula macrospora* so tudi črni obročki ob bazi okuženih iglic (slika 3). Na tem mestu se kopičijo fenolne substance, ki zaustavljajo proces odpadanja odmrlih iglic, ki tako še kar nekaj časa ostanejo na veji.

Bolezen povzroča močnejše okužbe in s tem prezgodnje odpadanje iglic predvsem na vlažnih legah, bolj pa so občutljive iglice, ki so premalo osvetljene. Tako najpogosteje prizadene podrasla drevesa, lahko pa tudi spodnje veje močnejših dreves. Kljub vsemu bolezen ni gospodarsko pomembna in zato zatiranje navadno ni potrebno. Sicer v poštev pride redčenje

mladja, saj se tako zmanjša vlažnost mikrorastišča, iglice pa dobijo več svetlobe in so zato odpornejše.

Viri:

Butin, H. 1995. Tree diseases and disorders. Causes, Biology and Control in Forest and Amenity Trees.- Oxford, USA, Oxford Univ. Press, 261 str.

Maček, J. 2008. Gozdna fitopatologija.- Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, Zveza gozdarskih društev Slovenije, Gozdarska založba, 448 str.

<http://www.forst.tu-muenchen.de/EXT/LST/BOTAN/LEHRE/PATHO/PICEA/lirula.htm>
(16.6.2009)

Sestavil:

Tine Hauptman, univ. dipl. inž. gozd.

Tehnično odgovornost prevzema:

doc. dr. Dušan Jurc

Slikovno gradivo:

Slika 1: Odmrle lanskoletne iglice

Slika 2: Piknidiji v obliki mehurčkov

Slika 3: Podolgovati črni histeroteciji in črni obročki ob bazi okuženih iglic

Slika 4: Ask z nitkastimi askosporami